

تعلیم و تعلم و اخبار از طریق تنجیم

حکم بر مبنای اوضاع و احوال فلکی درباره زندگی انسان ها، یا خبر دادن از گذشته و آینده شان به دو صورت است: ۱. اخباری که بر اساس این تنجیم بیان می شود یا قضاوتی که برای خود منجم بر اثر این تنجیم حاصل می شود، قضاوت و اخبار جازم و قطعی است ؛ به این معنا که معتقد می شود این حادثه قطعاً اتفاق خواهد افتاد و دعا، استغفار، صدقه و استعانت از خدای متعال، هیچ کدام در جلوگیری از آن حادثه تأثیری ندارند □ در این صورت تعلیم و تعلم تنجیم و اخبار به آن حرام است. همچنین قبول و تصدیق منجم نیز حرام است. (مکاسب محرمة، ج ۱۶۷، ص ۲)

۲. اخبار و قضاوت به صورت قطع و یقین نیست، بلکه می گوید: «من این را فهمیدم. اگر مشیت الهی بر محو آن نباشد، محقق می شود. اما ممکن است خدای متعال همچنان که فرموده: «يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَ يَثْبُتُ» (۱) ، این را محو کند و ممکن است با استعانت از خدای متعال، با صدقه، صله رحم، دعا، تضرع و استغاثه، این بلا دفع شود □ تعلیم و تعلم و اخبار بدین نحو حرام نیست. (مکاسب محرمة، ج ۱۶۷، ص ۲)

مسئله

تعلیم و تعلم رمل و جفر، و اخبار از این طرق، مانند تنجیم است. (مکاسب محرمة، ج ۱۶۷، ص ۴)

[۱]. سوره رعد، آیه ۳۹